

Izhaja dvakrat na teden, in vicer v sredo in soboto ob 11. uri popoldne ter stane z izrednimi prilogi ter s „Kakpotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . 13 K 20 h, ali gl. 6-60
 pol leta 6, 60 3-30
 četrt leta 3, 40 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabrčček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolnane naročnine ne odzivamo.

Oglasni in posla. t. se računijo po političnih tiskanih 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. L. erid

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice. Dopolnila se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“
 Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwars v Solški ulici n. Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Telefon št. 33. — Gor. Tiskarna A. Gabrčček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in za.

„Nostra maxima culpa!“ IV.

Zlasti je zanimivo, kako sodi Vogrinec o študijah in vzgoji na teoloških fakultetah pa po semeniških. Naloga bogoslovnih učilišč je ta, da vzgajajo kandidata za verske voditelje ljudstva in za apostole Kristusove v podrejenem stališču tako, da se jih utrdi v globljem, vsestransko utemeljenem razumevanju versko-kršćanskih znanostij ter se jih vzgoji versko-nravno nad navadni stan. Ali kaj je? Učijo se vseh mogočih rečij, ali ničesar prav natanko. Rezultat mora biti le žalosten. Predavanje v latinskem jeziku je neamiseln, je preživelo, profesorji sami se težko izražajo v mrtvem jeziku, in tako ne more pouk imeti povoljnega sadu, ker je oviran. Zato se mora zahtevati, da poučni jezik na teoloških učiliščih naj ne bo več latinščina, marveč navaden ljudski jezik. Nastavljajo pa se tudi docenti, ki nimajo potrebne kvalifikacije, pa preveč zaprta so taka učilišča. Z mladimi možmi, ki so prekoračili dvajseto leto, se postopa kakor s 5 letnim otrokom ter se ga nadzoruje kakor kakega razposajenega paglavca. Vse je strogo zaprto, pa nadzorovano do najmanjše stvari. Semenišnik vidi le črne postave. Tu se pač sme zahtevati vsaj nekaj prostosti, nekaj gibanja med ljudmi, kajti s trdnim značajem je treba stopiti v življenje, kar pa ni mogoče med stiri stenami. — Kako prav ima Vogrinec, videvamo dan na dan. Iz semenišč izhajajo duhovniki, ki večinoma ne poznajo nič življenja. Zato pa tudi tako radi delajo razne neumnosti ter se ne znajo obnašati. Poznamo jih, ki se vedejo tako, kakor kakšen kmetijski veseljak, kateremu pač ni zameriti, ker se ni likal, ali pa so na sploh tako nerodni, da vzbujajo posmeh v vsaki količkaj boljši družbi. Iz tistega konglomerata, ki se ga uče v semenišču, jim ostane le malo, vse drugo, pravo poučno in znanstveno, je pregrešno, pa ga imate tu duhovnika, kakoršen bi ne smel biti. Dejstvo ostane, da dober duhovnik poleg drugega more biti le tisti, ki pozna človeško družbo ter raste z generacijo in jo proučuje od dobre in slabe strani.

Verski pouk in verska vzgoja izven šole se vršita potom propovedovanja v cerkvi, v družini potom tiska. Dandanašnje propovedovanje se giblje še vedno v starem tiru, dočim bi moralo biti urejeno po modernih potrebah toliko gledé vsebine kolikor gledé oblike. Vogrinec pravi: Skoro ni verjeti, kaj se včasih na leci godi, produciranja, ki tičejo prej v kak cirkus nego na posvečeno mesto na leci. Ni čuda, da se inteligenca odteguje od takih propovedij. Pogostoma se čuje propovedi, da se mora človek skandalizirati. Tudi po vsebini niso vedno prave. Marsikaj se pretirava, male grehe se slika tako, kakor da bi zaslužili peklenški ogenj. Tako je! Pa kaj se drugega uganjajo po lecah. Zmerjajo ljudi s psovkami, ki se jih čuje v zganjarnah, opravljajo in obrekujejo pa politiko uganjajo. Saj smo že nešteto krat povedali, kako se zlorablja leca v posvetne, politične namene, zlasti kadar so kake volitve. Takrat se zadirajo črni politiki v posetne može pa kličejo hudiče nad nje, napravljajo tako spore med možem in strahopetno ženo ter uganjajo na sploh vse drugo, le Kristusovega dela ne opravljajo. Če bi Kristus prišel na svet z b'čem pa začel izganjati iz svetišč nevedne dohovnike, joj, kako malo bi jih ostalo v cerkvah! — Za pouk hoče imeti Vogrinec tudi katoliške časnike, pa seveda ne politične, ne pretirane, ampak pametno pisane, moderno urejene liste. Takih pa naši klerikalci ne marajo, marveč rajši lažejo o čudežih pa razširjajo bajke, katerim se mora pameten človek le smejati.

Gledé cerkvene liturgije zastopa Vogrinec mnenje, da naj se druga liturgija, izven maše, opravlja v deželnem jeziku. Cerkev naj govori svojim vernikom v razumljivem jeziku. Glede rabe latinščine pri maši dodaja, da maša v ljudskem jeziku radi raznih narodnostij ni sicer na mestu, ali kjer ne razumejo petja kora ne petja duhovnika, tam ima ljudski jezik v liturgiji sv. maše prednost. Neumnost je, da bi bila božja služba radi rabe ljudskega jezika izpostavljena norčevanju, pač pa se da navesti premnogo ljudskih žal, ki se nanašajo na latinsko liturgijo.

S spovedjo se bavi prav temeljito. Sklicuje se na cerkveno določilo, da je vsak obvezan enkrat v letu spovedati se, in sicer, kakor uči morala, le če ima težke grehe, drugače pa je le svetovati spoved, ako ima človek male grehe... Na to pravi Vogrinec: Zakaj ne povemo tega ljudstvu v praksi? Zakaj smo strožji od cerkve same? S tem škodujemo jako naši veri. Ljudstvu se nalaga nekaj za dolžnost, kar je le dober svet. Obraca se proti nerodnim sedanjim spovednicam, proti tihemu govoru, zahteva pa konfesijarije ali drugače pripravne kraje za dostojno spovedovanje, treba določiti dneve. Spovedujejo naj starejši duhovniki. — Joj, o tem se da pisati cele knjige, kako se sedaj uganja po spovednicah klerikalna politika, gonja proti naprednemu časopisu, pa kako se govori, da dekleta zaručevajo pa se žene zgražajo in moški beže, sikaje fej nad slisanimi besedami. Je pač res čudno, vse drugo nahajamo v napravah cerkve le besede božje je vedno manj, Kristusovi nauki se ne kultivirajo, tira se le boj za posvetnost, in v tak namen se zlorablja cerkev in vera. Kristus beži, na pomoč pa kličejo hudiča!

DOPIS I.

Is Dobrodoša. — Zadnje volitve so pokazale, na kako slabih nogah stoji nuncceva in županova strahovlada. Pomislimo: on župan, ki je odslej le pomignil svojim podložnim volicem in že je brez boja zasedal županski stolec, oni mož je sedaj moral napeti vse moči, uporabiti je moral vsa sredstva, ki so mu bila na razpolago, pošena in nepošena, da je dosegel svoj namen. Se farovž s celim aparatom mu je skočil na pomoč. Sicer nismo pričakovali, da bi bil naš nunc zatajil svojega brata, a da bi se bil tako mesetarsko zanj potegoval, tega vendar nismo pričakovali. S tem je nunc postavil krono svojemu doseadanemu pogubonosnemu delovanju v naši vasi. Mislili smo si, ko nam je — kar sicer ni v njegovi navadi — nekam svečano voščil praznike o Veliki noči in po božno zavijaje oči priporočeval nam sveto „zastopnost“ in mir in ljubezen, da začenja

mož prihajati vendar do boljsega spoznanja. Toda v priliki sedanjih občinskih volitev smo se prepricali, da se ta stari grešnik ni prav nič izpreobrnil. On, ki nam na altarju: s hinavsko pobožnostjo oznanja mir in ljubezen, se je poganjil z vso vneto za moža, ki je po celi deželi znan kot neusmiljen in brezvesten koristolovec. Še svojo Maričko je poslal v boj, da mu je volice vabila v farovž. Ni se sramoval spisati sam volilne listke za županovo stranko. Pri volitvi je šel kot zapisnikar tako daleč, da je županovim volicem dajal navodila in se zanje potegoval, če tudi niso imeli pravice voliti, naše može pa je odganjal. Pri naših samostojnih volicah je vzbudila njegova nesramnost tako veliko ogorčenje, da bi mu bila slaba predla, da je ni pravočasno popihal z voliča. Vsa ta dejstva dokažemo.

Da je tudi naš postenjak župan vsa sredstva uporabil, da se ohrani na županskem stolcu, ni treba posebej poudarjati. Priglal je vse svoje dolžnike na voliče, ustrahoval jih s tožbami in eksekucijami. Oh, kako žalostno je bilo gledati te uboge žrtve, ki so s trdimi obrazi in povešano glavo stopali k volilni mizi. Ne zamerimo nič tem revežem, ker so pač moralno in fizično bili prisiljeni voliti proti svojemu prepričanju. Toliko bolj pa zamerimo njih nasilniku, ki jim izrabivši jih gospodarstvo sedaj še dušo trže iz telesa.

Volitev samo si je naš župan uredil zelo komodno. V komisijo je pozval štiri brezpogojno mu vdane privržence, ki so seveda k vsaki še tako krivični njegovi in nunccevi odredbi „moško“ prikimali. To vneboupijote postopanje osvetlimo le s par primeri: § 7. občinskega volivnika pravi, da imajo sosesestniki samo en glas in sicer morajo enega izmed sebe pooblastiti, da zanje voli. Če eden njih umrje, ne more drugim dati pooblastila, torej je tak glas uničen. Vkljub temu je slavna komisija vse take glasove odobrila, če so bili za župana, nasprotno pa z raznimi izgovori odbijala. N. pr. Dva brata sta imela vsak z enim in istim sosesestnikom nekaj skupnega premoženja. Enega volica, županovega, je komisija odobrila, drugega pa, nasprotnika, je zav-

Trije mušketirji. Napisal Alexandre Dumas. Drugi del. (Dolge.)

Zdaj je zbrala milady vso svojo energijo, ponavlja v globini svojega razmišljanja ime Felton, jedino dnevno luč, ki je svetila v brezno pekla, v katero je padla; in kakor kača, ki si hoče predočiti svojo moč, zviija in odvijaja svoje kolobarje, je že naprej ovila Feltona tisočkrat s svojo iznajdljivo domišljijo.

Med tem je čas mineval, in zdelo se je, da vzbujaja ura za uro mimogrede zvon, in vsak udarec kovinskega kladiva je odmeval v srcu jetnice. Ob devetih jo obišče lord Winter: kakor po navadi, ogleda okno in omrežje, preišče tlak in stene, kamin in vrata, in tekem vsega tega dolgega in skrbnega raziskavanja ne spregovori besedice niti on niti ona.

Brezdvomno sta spoznala oba, da je položaj preresen, da bi izgubljala čas z nepotrebnimi besedami in brezuspešno jezo.

»Prav, prav,« reče baron, »to noč še ne ubežite.«

Ob desetih pride Felton, da nastavi stražo; milady spozna njegov korak. Ta se jej je zdel zdaj kakor korak njenega srčnega prijatelja, in vendar je milady z gnusom prezirala tega slabotnega fanatika.

To še ni bila dogovorjena ura; Felton ne vstopi. Dve uri pozneje, ko bije ura polnoči, se premenja straža.

Zdaj je prišla ura; izza tega trenutka je čakala milady nestrpno.

Nova straža prične hoditi na hodniku gori in doli. Čez deset minut pride Felton.

Milady posluša.

»Čuj,« reče mladi mož stražniku, »pod nikako pretvezo se ne oddaljš od vrat, kajti veš, da je bil preteklo noč neki vojak kaznovan od milorda, ker je zapustil za trenutek svoje mesto, dasi sem tekem njegove kratke odsotnosti stražil jaz mesto njega.«

»Da, vem,« pravi vojak.

»Priporočam ti torej največjo pazljivost. Jaz,« pristavi, »grem notri, da preiščem drugič sobo te ženske, kajti bojim se, da hoče izvršiti napad na svoje lastno življenje, vsled česar imam povelje, nadzorovati jo.«

»Glejte, glejte,« zamrmra milady, »strogi puritanec laže!«

Vojak se zadovolji s tem, da se nasmehne.

»Vraga, poročnik,« pravi, »vam se ne godi slabo, če imate taka povelja, zlasti še, če vam je dal milord pravico, pogledati tudi v postelj.«

Felton zarudi; pri vsaki drugi priliki bi bil dal vojaku, ki si je dovolil tako šalo, ukor; toda njegova vest se je glasno upirala besedam njegovih ust.

»Če te pokličem,« pravi, »pridi; prav tako pokliči ti mene, če kdo pride.«

»Da, gospod poročnik,« pravi vojak.

Felton vstopi k milady. Milady vstane.

»Ali ste vi tukaj?« vpraša.

»Obljubil sem vam, da pridem,« pravi Felton, »in prišel sem.«

»Obljubili ste mi že nekaj drugega.«

»Moj Bog, kaj vendar?« vpraša mladi mož, ki je kljub vsej moči nad samim seboj čutil, kako se mu tresejo kolena in kaplja pot s čela.

»Obljubili ste mi, da mi prinesete s seboj nož ter ga po končanem pogovoru pustite tukaj.«

»Ne govorite mi o tem,« pravi Felton, »kajti ni ga položaja — in če je še strašnejši — ki bi dajal človeku pravico do samomora. Razmišljal sem o tem ter prišel do zaključka, da ne smem pripomoči do takega greha.«

»Ah, razmišljali ste!« pravi jetnica ter sede s prezirljivim smehljajem na svoji stol; »in jaz prav tako, jaz sem tudi razmišljala.«

»O čem?«

»Da z možem, ki ne drži svoje besede, nimam ničesar govoriti.«

»O moj Bog!« zamrmra Felton.

»Morete se oddaljiti,« pravi milady, »jaz ne maram govoriti.«

»Tukaj je nož!« pravi Felton, potegnivši iz žepa orožje, katero je prinesel s seboj, kakor je obljubil, a je pomišljal, izročiti je jetnici.

»Dajte ga sem,« pravi milady.

»Kaj hočete z njim?«

»Zavezujem se vam s častno besedo, da vam ga vrnem takoj; nato ga položite na ono mizo ter ostajete med njim in med menoj.«

niha. Enega našega volilca je komisija zavrnila iz razloga, da je njegov umrli sovilec vpisan za živga. Prisko je tako daleč, da je župan pustil voliti gladkega Josiča za nekoga njegovega sedaj mrtvega brata — ki ni nikdar živel.

Ravno ta Josič je potem se dvakrat „izvrševal“ volilno pravico; volil je torej trikrat, kar je pač pripustno po kitajskem zakonu, po avstrijskem pa gotovo ni dovoljeno. Bodi primerov dovolj. Konec te zalostne volilne komedije je bil seveda takšen, kakoršen je moral biti, namreč, da je župan „zmagal“, in sicer v tretjem razredu s strimi, v drugem z enim oz. z dvema glasovoma. V prvem razredu sploh ni prišlo do volitve, ker se je ista prekinila. Torej v zlic vsem županovim in nuncčevim naporom, v zlic vsem grozjam in nasilnostim, v zlic vsem volilnim mahinacijam dosegel je naš junak zalostne postave se zalostnejšo večino! S tako in tako pridobljeno večino bi si pač nobeden pošle-njak ne upal ukazovati podlegli manjšini. Našemu županu boči to ujetstvo v opomin, da je že prekoračil vrhunec svojega gospodarstva in da že začena njegov voziček drčati nizdolu.

Naši možje so ga spoznali. V svesti si, da nimajo pričakovati od njega nič dobrega, marveč vse hudo, so se poprijeli s svetim navdušenjem boja, da se odsejjo verige, ki jih je znila. Zato so tudi sedaj polnostevilno pristopili k volišču, da dajo izraza svojemu prepričanju, da obračunajo z njegovim pševanjem. Vemo dobro, da se naš župan z nuncem vred tega bojita. Bojita se luči v svoji temi, bojita se, da ne bi svetloba osvetila trnege občinskega gospodarstva. Bojita se lastne sence, svoje vesti. Zato tudi vsi ti krčeviti napori, da se vzdržita pri vladi, ki jima ne tiče. Toda ni še vseh dnij konec; tudi za-nju pride čas, ko bosta morala dati račun od svojega gospodarstva. In ta čas ni več tako daleč, ni več daleč oni dan, ko se bomo še boljše oboroženi merili z našima izkoristevalcema.

Z Vipavskega. — V neki stev. „Gorica“ odgovarja gledč brezobrestnih posojil neki L. M. (Luka Makako) z Vipavskega in pravi, da je vse v redu, in če kaj ni prav, da je le Tuma kriv. To sta vzkazala Beruč in Gregorič pisati, in njima je škoda, kaj odgovarjati; a ljudstvo ve, da so že tri leta prošnje vložene za brezobrestna posojila, prošnji pa se danes niso dobili odločenega denarja. To je res, in ne kar kvasite vi, L. Makako! Tudi je res, da so Beruč, Gregorič in kar je krščanski poslanec krivi, da ni obveljal predlog poslanca Štreklja, ki je predlagal 50.000 K za ta kmetu koristna posojila, temveč so glasovali raje za 20.000, ker je tako Lahom prav.

Sebi so ti poslanci pač znali zvisati plače, da sedaj v brezdelju ugodno žive in se rede. Včasih tudi malo sfrčetoje prav kakor netopir iz svojih skrivališč ter pogledajo, ali kaže se kaj senice po deželi, in kako je s

farovži. Tako se je plazil Beruč te dni okoli, opravil je menda pri kapucinih v Sv. Križu velikonočno spoved. Javno in pred ljudstvo se taki poslanci seveda ne upajo, ker vidijo ljudsko jezo in nevoljo. Gregorič ne bi sel več iz hiše od svoje Neže med druge ljudi ter le doma „deluje“. Ta ljubljeneč, od Lahov izvoljen, od njih podpiran in z njimi zvezan, dela nam le škodo in sramoto, kakor tudi tisti poslanci, ki z njim drže. —

In gorenjih Brd, 26/4./04. — Dopisi iz kočjanske županije so naštrkali nam v glavnih potezah razne nedostatke v tej županiji, žal, da dotični dopisnik se je le malo ali nič dotaknil vprašanja obč. cest, katero je vitalnega pomena za gorenjo stran županije, osobito za davč. obč. Vedrijan, Višnjevnik in Krasno, ki imajo ta privilegij, da so po svoji poziciji oddaljene od skladovnih cest, ter preprežene z občinskimi. Ta naša „sreča“ je zdaj, kakor smo slišali z verodostojne strani, in ko stojimo na pragu novih obč. volitev, dobro došla žup. stranki in baje žup. samemu, da jo vpletajo na demonstracijski način v agitacijski venec do imenovanih občin v dosego svojega namena. O verjetnosti podobnih nelepkih činov odpade sleherni dvom, kajti razna dejstva od strani g. žup. in slika naših „lepih“ obč. cest kažejo dovolj jasno ljubeznivost županovo do prizadetih žup. frakcij; saj kot takega se je pokazal o priliki, ko je g. J. Kristancič, podž. iz Višnjevika, stavil v neki obč. seji velevažen predlog v ozir zboljšanja obč. cest. —

Zadevna K. inicijativa ni imela na sebi samo te lepe lastnosti v zboljšanje zalostnega cestnega stanja, marveč bili bi vsled te, ako pride do namena, tudi zdatno zmanjšani cestni potroski v denarju, ker tozadevni občinarji so bili voljni prostovoljno (v roboto) priskrbeti potrebni grušč. Dotični predlog je bil dobil pri zavednih obč. zastopnikih odobrovanja in bil je sprejet z večino glasov. Ko je g. žup. ta „strašanski prizor“ uvidel, je velem za predlog vstalim odbornikom spet vsesti se, in znana „logična“ zvižaja je vplivala tako na nekatere odb., da pri drugem glasovanju je padel isti predlog.

Zdi se, da ta opravičena K. namera je sedaj dobro došla agitacijsko sredstvo, s katerim se volilci farbajo proti gor. stranki v doljenem delu županije. Poklicani faktor ze iz policijskega ozira bi se moral zavedati svoje dolžnosti na podlagi predpisanih postavnih določil, ter pred vsem podpirati inicijative, stavljen od veljavnih v to poklicanih činiteljev na korist javnega občevanja, a v presenečenje meče istim polena pod noge ter jim podtika namene, kakoršne le sam ima. In te so, da, če podleže žup. s svojo stranko, pojde županstvo v K. in zaradi tega da bodo morali občini Kozana in Vipolže več doprinasati za obč. ceste. To je pač grda izmišljotina, katera naj bi vendar odprla oči se onim par zasleplencem iz naših občin, ki

v temi plešejo na županov takt, a nočejo pa veljati za izdajice.

Naše obč. ceste so v istini v jako žalostnem položaju, ki se k večjemu dajo primerjati kakim motvirnim lužnicam, ali da zaslužijo komaj ime: kozje steze; glavna krivda na tem nedostatku torej zadeva v prvi vrsti gosp. žup. kot načelnika obč. cestne uprave, v kateri so nekoli cestni nadzorniki, ki nimajo pravega pojma o izvrševanju tega posla, potom teh se trosi obč. denar brez pravega haska in tako se igra kar tebi nič meni nič tje v en dan z denarom, katerega mora v potu svojega obraza vbogi davkoplačevalec prislužiti. Tu g. žup. je treba nove metle, na pa sanjati se o prihodnosti. Občina Vedrijan je postala mrtva voda, odkar je nehal županovati pok. Znidarčič; ta plačuje v razne cestne blagajne doklade enako drugim občinam, o kakem cestnem napredku ni pa v tej sledu; možake, ki imajo srce in voljo za prosep lokalne občine, se potiskajo v ozadje in silijo se v ospredje osebe, ki nimajo potrebne zmožnosti, da bi preorali ledino te občine, katera je bila do sedaj le dobra molzna krmica.

G. žup., odkrito vam moramo povedati, da nas presneto malo skrbi: kdo in kje bo prihodnji župan, naša srčna želja je le, da pride na krmilo mož, ki bo podprt s potrebnimi pogoji, slonečimi na temelju postave in pravice do vseh občinarjev enako pravično, in ta, naj bo že tudi blizo tam doma, kjer delajo božje stvarice: kva, kva!

Občinarji.

Domate in razne novice.

Odklikovanje. — Švedski kralj Oskar II. je v torek svojeručno izročil postojenacelniku v Opatiji - Matuljah, g. Franu Lavriču, viteški red G. Wase 2. rezreda.

Pevsko in glasbeno društvo priredi kakor znano dne 15. maja velik koncert s sodelovanjem vojaškega orkestra tuk. pešpolka v veliki dvorani hotela „Central“. Pričetek boče ob 8. uri zvečer. Bogati in umetni vsopred, kateri si je izbralo naše pevske društvo za ta večer, nam jasno kaže, na kako višino glasbene sposobnosti se povspenja v tako malo letih svojega obstanka.

Dolžnost vsakega rodoljuba je pač, da podpira po vseh svojih močeh društvo take eminentne važnosti za goriske Slovence. Nadejamo se torej, da nas ta veter čaka lep užitek v polni dvorani hotela „Central“.

Succovaty v Gorici. — Poveljnik 3. voja. Succovaty, si je ogledal tukajšnje vojaštvo: domobrance, pešce 47. pešpolka pa topničarje v četrtak na Rojicah. Poveljnik se je o vseh pajah izrekel prav pohvalno. V četrtak se je odpeljal v Trst, danes se vrne v Gradec. — V Gorici je bival v hotelu „Südbahn“.

Prodajalne jutri zaprte. — Jutri dne 1. majnika ostanejo v Gorici zaprte vse

prodajalne, in to na prizadevanje odbora za proslavo delavskega praznika.

Nadaljni darovi na sastavo bralnega in pevskega društva v Brjah: Filip Pečenko, kavarnar v Gorici, 10 K, Franc Pečenko, Bovec 2 K, Cink Jože ml., 3 K, Cink Jože star. 4 K, Cink Fr. 1 K, Cink Miha 1 K, Besednjak Ivan 1 K, Besednjak Fr., 1 K, Vidmar Martin 1 K, Vidmar Anton 1 K, Neimenovan 4 K, vsi iz Trsta, Mrevlje Rafael, Koper, 5 K.

Nova brzojavna postaja. — Z dnem 25. t. m. so uvedli na poštnem uradu v Ročinju novo brzojavno postajo z omejeno službo.

Zadruga trgovcev s jestvinami in kolonijalnimi blagom se je ustanovila v Gorici dne 27. t. m. Udov steje okoli 100, med njimi je kakih 20 Slovencev. Namen zadruge je stanovsko zboljšanje in čuvanje lastnih interesov. Predsednik je Franc Kusmin, podpredsednik Ivan Janež.

Danes je izšla četita stervika „Knajpovca“ s sledečo vsebino: Neprikladno obuvanje, Kako se razširjajo bolezniz z obleko, Vpliv solca na postelje in obleke, Vlažna stanovanjska, Voda pijača, Je-li med slasčica ali bolj zdravilo? O kratkovidnosti, Uporaba in prebavljivost naših živil, Vpliv kolelesarenja na zdrave in bočne živce, Potrpežljivost in vstrajnost, Tuja telesa v očeh, Kip, Lipa, Njivska preslica, Raznoterosti in Za kuhinjo in hiso. Kakor razvidno zelo raznovrstno berilo. Cena „Knajpovcu“ je dve kroni na leto; kdor se naroči, dobi tudi vse prejšnje stervike.

Propadel „katoliški“ konsum. Zanimiva obravnava. — (Konec.) Potem je prišel na vrsto kaplan Fr. Žuzek. On je bil ustanovitelj te nesrečne zadruge. Pravi, da je brata vedno revidiral, ko je odšel, pa je oddal ključe nekemu odborniku, poprej jih je imel sam. Odbornik Klun mu je rekel, da je prodal za 1000 K blaga pod izgubo. Kaplan vleče brata iz zadreg ter zvraca vso krivdo na odbornike ter jim očita slabo gospodarstvo. Izposojevali so si denar, če soga vrnil, ne ve. Kmete so lovili v zadruge s tem, da so plačali le vstopnino, pa nikakih deležev. Pozneje so bili nezadovoljni, da se je ustanovil konsum. Kaplan Kolbezen je spoznal že pri prvem občnem zboru, da pri konsumu ni vse v redu. Revizor mu je rekel, da je prikril poslovođa Žuzek 2000 K. Svaril je kaplana Žuzka pismeno. Pozneje od l. 1901. je bil poslovođa Iv. Tomšič. Ključe sta imela Kromar in Dejak. Pri bilanci ni imel opravka. Izposojevala sta si denar iz blagajne. Pozaeje je opazil, da manjka denarja. Kromar in Dejak sta si razna pota dobro zaračunala. A. Klun je bil poslovođa l. 1902. Zahteval je bilanco, Dejak mu je dal ključe blagajne.

(Dalje v prilogi.)

Felton poda orožje emilady, ki preišče skrbno njega trdnost ter poskusi njega ostrino na svojem prstu.

»Prav,« reče, vračaje nož mlademu častniku, »lep je in iz izbornega jekla; vi ste zvest prijatelj, Felton.«

Felton vzame orožje nazaj ter je položi na mizo, kakor se je dogovoril z jetnico.

Milady mu sledi z očmi ter napravi gesto povolnosti.

»Zdaj me poslušajte,« pravi ona.

Ta poziv je bil nepotreben: mladi častnik je obstal pred njo ter poželjivo čakal njenih besed.

»Felton,« pravi milady s svečanostjo, polno melanholijske, »Felton, če bi vam pripovedovala vaša sestra: »Še mlado, toda žalibog precej lepo, so me vjeli v zanko, toda jaz sem se ustavljala; past so mi nastavili za pastjo, nasilstvo za nasilstvom so zakrivali proti meni, toda jaz sem se ustavljala; grdili so vero, kateri služim, in Boga, katerega molim, ker sem klicala na pomoč tega Boga in to vero, toda jaz sem se ustavljala; nato so me psovali, in ker niso mogli pokončati moje duše, so hoteli umazati moje telo; končno...«

Milady preneha, in bridek smehlaj zaigra na njenih ustnicah.

»Končno,« pravi Felton, »kaj so storili končno?«

»Končno so se odločili, ta odpor, ki ga niso mogli premagati, omamiti: nekega večera so namešali med mojo vodo mameče spalne pijače; komaj sem končala večerjo, ko sem začutila, kako me je obšla do tedaj nepoznana zaspanost. Dasi nisem ničesar slutila, se me je vendar polastil nedoločen strah, in poskušala sem premagati spanec; vstala sem, hotela sem hiteti k oknu, hotela klicati na pomoč, toda noge so mi odpovedale. Zdelo se mi je, da se podira strop nad mojo

glavo in padam jaz pod njegovim pritiskom na tla; iztegnila sem roke, poskušala govoriti, a sem zmogla izgovarjati samo nezločuvane glasove. Polastila se me je nepremagljiva omamljenost, prišla sem se za stol, ker sem opazila, da omahujem, toda ker ta opora ni zadostovala mojim slabotnim rokam, sem padla najprej na jedno koleno in potem na obe. Hotela sem moliti, toda moj jezik je otrpnil; Bog me najbrže ni videl in slišal, in kot plen smrti podobnega spanja sem zdrknila na tla.

»Od vsega, kar se je godilo v tem spanju in tekem časa, ko je trajalo, mi ni ostalo ničesar v spominu; jedino, česar se spominjam, je, da sem se prebudila v okrogli sobi z dragoceno opravo, v katero je padala solnčna luč skozi odprtino v stropu. Sicer se je zdelo tudi, da ne peljejo v sobo nobena vrata, človek bi jo bil imel za krasno ječo.

»Dolgo je trajalo, predno sem se mogla orientirati glede kraja, na katerem sem bila, in glede pravkar opisanih podrobnosti; zdelo se je, da se moj duh bojuje zastonj, da bi odvalil s sebe težko temoto tega spanja, kateremu se nisem mogla odtegniti. Imela sem nedoločene spomine o prevoženih cestih, o drdranju nekega voza, o nekem strašnem snu, ki je izžrpal vse moje moči; toda vse to je bilo v mojih mislih tako temno in tako nedoločno, da se mi je zdelo, da pripadajo ti dogodki drugemu in ne mojemu življenju; vendar pa se so zapletali s fantastično dvoumnostjo vedno zopet v moje življenje.

»Nekaj časa se mi je zdel položaj, v katerem sem bila, tako nenavaden, da sem menila, da sanjam. Omahujé sem vstala, moja obleka je ležala na stolu poleg mene: spomnila sem se, da se nisem niti slekla niti legla v posteljo. Zdaj mi je stopila pred oči polagoma resniška vsega strašnega strahu: nisem bila več v hiši, v ka-

teri sem stanovala. Kolikor sem mogla sklepati po solnčni luči, je moralo biti že popoldne. In prejšnji dan sem zaspala; moje spanje je trajalo torej že skoro štiriindvajset ur. Kaj se je zgodilo tekom tega dolgega spanja?

»Oblekla sem se kolikor mogoče hitro. Vse moje počasno in neokretno gibanje je dokazovalo, da upliv mamljive pijače še ni popolnoma izginil. Sicer je bila soba opravljena za žensko; in najpopolnejša koketka bi ne bila mogla gojiti nikake želje, s katero bi jej ne bilo mogoče zadovoljiti, če bi se ozrla po sobi.

»Gotovo nisem bila prva jetnica, ki je bila zaprta v to sijajno ječo; toda morete si misliti, Felton, da se mi je zdela ječa tem strašnejša, čim večja je bila.

»Da, to je bila ječa, kajti zastonj sem poskušala priti iz nje. Preiskala sem vse stene, da bi našla kaka vrata, a stene so bile povsodi trdne in gladke.

»Dvajsetkrat sem obšla morebiti obseg te sobe, iskaše kak izhod; izhoda ni bilo: otrpla vsled onemoglosti in strahu, sem omahnila na stol.

»Tekom tega časa je hitro napočila noč, in z nočjo se je pomnožil moj strah: vedela nisem, ali mi je ostati, kjer sem sedela. Zdelo se mi je, da me obdajajo neznane nevarnosti, v katere moram zabresti z vsakim korakom. Dasi od prejšnjega dneva nisem ničesar jedla, nisem čutila vsled svojega strahu nikakor lakote.

»Nikak glas od zunaj ni prišel do mene, da bi mogla po njem določiti čas; samo slutila sem, da more biti ob sedmih ali osmih zvečer, kajti bilo je meseca oktobra, in bilo je popolnoma temno.

(Dalje pride.)

Zapazil je kmalu po dnevniku, da manjka denarja. Pozneje se je pokazalo po Seliskarju, da manjka 3000 K. Fr. Oražen pove, da je bilo nad polovico slabega blaga v konsumu. Prodajati so morali pod ceno. M. Orožen je hotel iti že tačas v Ribnici k sodniji, naznanit vse te reči, pa so ga drugi pregovorili...

Obsodba se glasi tako-le: Žužek Jozef 6 mesecev, Kromar Fr. 2 meseca, Seliskar 10 dnij, Škrabec Fr. 3 tedne, Petek Štef. 14 dnij, Gabršek Fr. 30 K, Oražen Fr. 30 K, Dejak A. 50 K.

Kam vede klerikalna gospodarska organizacija, je pokazala zopet v strasni luči obravnava v Novemestu, o kateri poročamo na drugem mestu. V Dolenjivasi pri Ribnici je ustanovil katoliški duhovnik konsum, dasi ga je bilo toliko treba, kakor pesti na oko, ter so bili kmetje kmalu sami prišli do spoznanja, da konsuma ni treba. Obetalo se jim je od klerikalne strani sijajne dobičke in dobro blago, prodajali pa so v dobri polovici zanikerno blago, in namesto dobičkov jih je počakala zguba, sramota pa luknja in denarne globe. Ta obravnava je zopet pokazala, kako zlovestno se igrajo katoliški organizatorji v masnih oblačilih z našim lahkovernim ljudstvom, in pokazalo je, da gre klerikalni stranki pri ustanovljanju zadrug, konsumov, kmetijskih društev itd. edino le za to, potom take naprave vezati ljudi nase ter imeti v njih trdno zaslonbo, največ pri volitvah. Za korist kmeta jim je toliko mar, kolikor za lanski sneg, kajti ako bi jim bilo kaj za korist kmeta, potem bi ne bili ustanovili v Dolenjivasi konsuma, ker ga ni bilo treba. Tržilo pa se je tako, da je bilo Bog pomagaj, in kdor je imel ključce od blagajne, tisti je pa delal z denarjem, kar je hotel. Ko se je pokazal velik nered pa manjkanje denarja, so pa poklicali revizorja iz Ljubljane, prišel je in „revidiral“ in „zdravil“ tako, da je končno prišla vsa reč sodniji v roko, ki je izrekla znamenito obsodbo nad tem konsumom. Duhovnik seveda je prost, zato pa je dobil njegov brat, poslovodja, 6 mesecev zapora. Posloval je pač prav po „katoliško“! Dobro se mu je godilo po dekleta je imel. V dveh mesecih je bil dvakrat oče! Konsum je bil torej tudi varno zavetišče čistosti. Klerikalna stranka si sme res čestitati k temu dolenjevaškemu konsumu! — Nič drugega ne rodi ta klerikalna organizacija nego nesrečo. Nekaj trgovcev, postenih mož, je že unčila ta klerikalna „gospodarska“ organizacija, nekaj kmetov je spravila ob lepe denarje, v luknjo in sramoto, pa nekaj sleparjev je vstvarila — to je delo blagoslovljene gospodarske organizacije. Mi pišemo te vrste s tem namenom, da opozarjamo naše kmete in druge sloje, da naj se varujejo konsumov in raznih zadrug, katere jim ponujajo iz farovžev ali pa iz „Centrifuge“. Kam vedejo, o tem imajo zopet jasen dokaz v obravnavi, popisani danes in v zadnji številki. Kmet beži, „katoliški zadrugar“ gre!

Proslava 1. maju! v Gorici. — Kakor smo naznanili, se bo vsilil jutri dne 1.

ZADNJE VESTI.

Drago mi Veličanstvo!

Tvoje zadnje pismo sem prejel. Dolgo časa sem moral čakati in takoj se mi je zdelo, da se gode čudne stvari v Tvojem peščenem kraljestvu. Tvoji pravičnosti se kar divim, ko sem izvedel, kako si kaznoval onega nesrečnika, ki se je osmelil tiskati razglednice Tvojega glavnega mesta, Troje, z besedilom: „Saharsko mesto, petkrat povečano“. Ne glede na to, da si s tem kriv razžaljenja Veličanstva, pregrešil si se tudi proti lastni novi domovini, ker jo smešiš pred svetom, in zato te kaznujem kot najvišji sodnik, da moraš tolikokrat obiziti meje našega glavnega mesta, kolikorkrat si ga povečal, tako si razsodil, in revež se je trudil celih — pet minut. Tvoje notranje delovanje je neprecenljivo. V Svoji velikodunstnosti si podaril Svoji državi ustavo in parlament. Ker pa Tvoje ljudstvo še ni tako številno, da bi si izbralo več poslancev, izvolilo si je enega samega, ki je videl višek parlamentarnega delovanja v prepiru, vsled česar se je tudi skregal z lastno pametjo, ker se ni mogel s sopsolanci, odobril v zbornici svoj lastni rekrutni zakon in bil od Tebe odlikovan z novostanovljenim redom zlate kamele prve vrste. Poslancu se imate torej zahvaliti, da se je vpeljalo novačenje sedaj tudi v najmlajši državi. Kakor mi pi-

majnika v Gorici velik delavski obhod, predavanje o modernem socializmu pa velika delavska veselica. Delavci iz Gorice se zberu ob 8:30 dop. na Telovadnem trgu, kjer počakajo dohoda tovarišev iz Ločnika, Mose Podgore in Mirna. Ob 9. odkorakajo z ločniško godbo na čelu in z mestno po ulicah in trgih: ulica Petrarca, Tek. Jos. Verdija, ulica Sv. Ivana, Zidovska, Jos. Koren, po Gospodski ulici Travnik, Rastel, Stolni trg, Stolna ulica, Municipijska, Dogana, Cipresna, trg Bertolini, Tek. Fr. Jos., Tek. Jos. Verdi do hotela „Central“. Ob 10. uri bo predavanje v omenjenem hotelu o modernem socializmu in njega aspiracijah. Predavala bosta L. Cej laski, I. Kopač pa slovensko. Popoldne se snideje ob 2. na Telovadnem trgu, odkoder odidejo v Gorupov Velodrom, kjer bo velika delavska veselica s koncertom mestne godbe. Ples, zvečer umetalni ognji. Ako bi vreme ne bilo ugodno, se bo vsila veselica v prostorih hotela „Central“. Kakor se vidi, se obeta jutri, če bo lepo, lep delavski praznik.

Rudeča naznanila o proslavi 1. majnika so se razdajala okoli po Gorici le v laškem jeziku. Zakaj ne tudi v slovenskem? Saj prihajajo tudi v roke premmogoterim Slovincem in pretežna večina praznujotelega delavstva bo slovenska! Čemu to zapostavljanje! G. Kopač, ganite se!

Za nove planinske železnice ima vlada pripravljeno investicijsko predlogo, katero poda drž. zboru v odobritev. Za gradbo novih železnic skozi Karavanke, Ture ter za bohinsko so narasli troški nepričakovano, največ vsled geoloških zaprek, daleč čez proračun. Sodi se, da bo teh novih stroškov okoli 80 do 90 milijonov kron.

Vabilo na zborovanje učiteljskega društva za goriški okraj, ki bode dne 5. maja t. l. ob 9^{1/2} uri zjutraj v prostorih „Slov. Čitalnice“ v Gorici. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega rednega letnega občnega zboru. 2. Zavezino zborovanje: a) volitev delegatov, b) volitev morebitnega poročevalca, c) rezervni fond. 3. Dopisi podružnic. 4. Poročilo zastopnikov o njih delovanju v c. kr. okrajnem solskem svetu. 5. Poročilo stalnega odbora o njegovem delovanju. 6. Razni nasveti in predlogi. K polnoštevilni udeležbi nas vabi stanovska samozavest, zanimiv vopred in odbor. —

V počaščenje odhajajočega bivšega poveljnika 47. pešp. v Gorici g. H. pl. Leeb priredi vojaška godba drevi pred njegovim stanovanjem na Travniku koncert z bakljado. Pl. Leeb odide v ponedeljek v Pizan na svoje novo mesto brigadirja. Vojaška godba in častništvo ga spremlja na kolodvor.

Učiteljsko zborovanje v četrtek v Gorici je bilo živahno ter dobro obiskano. Sprejeli so vse stavljenе predloge soglasno.

Po novačenju v četrtek je slo nekaj solkanskih mladeničev v Kronberg pit, potem pa domov. Alb. Srebrnič in Iv. Zavrtanek sta se kregala, ko so prišli v Solkan, sta se začela od kraja. Srebrnič je potegnil nož ter zabodel trikrat Zavrtaneka. Ker ga je zabodel tudi v vrat, je zgubil mnogo krvi.

šes, ste izbirali pred 14 dnevi prvič novice. Dva sta prišla na nabor. Sprejeli ste oba, dasi je bil eden grbast, drugi pa šepast. Pri prvem si bil mnenja, da bo služil kot pešec bolje od vsakogar drugega, ker bo lahko prenašal kar dva tornistra na prikladnem hrbitu, drugega pa misli vvrstiti v zrakoplovni polk, kjer itak ne pridejo noge v poštev. Da je bila cela Tvoja država po koncu, ko sta novinca prepevala po ulicah Troje, se ne čudim, saj se je razlegala njuna tiha, blagoljubna pesem od meje do meje Tvojega sirnega kraljestva. Le potolazi se, dragi mi Jacques, čez deset let pride morda na nabor že celih pet mladeničev. S sedanjim vspehom si pač lahko zadovoljen saj si pomnožil Svojo armado, kar je nepregledne važnosti v teh kritičnih časih bojev, podmorskih min in torpedovk. Hotel sem Te ravno opozoriti, da bi se pobrigal tudi za lastno brodovje za slučaj, da Ti avstralski sodnijski sluga napove vojno. Vsled Tvojega eminentnega vladarskega talenta moram opustiti svoje nasvete, ker si že sam skrbel za povzdigo Svoje oblasti na morju. Zvedel si namreč, da ima kamela zraven svojega neestetičnega, pri zafrkacijah zelo važnega imena tudi ime: „Ladja puščave“. S tem, da obdelaš v nedoglednem času puščavo, jo odstraniš popolnoma tudi iz drugega imena kamelinega, in tako Ti ostane ladja sama. Kolikor kamel, toliko ladij.

Poslali so ga pozdravit se v tuk. bolnišnico, Srebrnič je šel pa v luknjo.

Na jutrišnji dopoldanski izlet, ki ga priredimo le ob lepem vremenu člani „Sokola“ v civilnih oblekah na sv. Goro, vabimo vnovič k obilni vdeležbi. Vsakdo dobro došel! Zbirališče na Kornu ob 4^{1/4} zjutraj.

Vojaški nabor. — Dne 27. t. m. so bili na vrsti mladeniči iz St. Petra, Vogrškega, Renč, Grgarja in Opatjegasela; prislo jih je 175, od katerih je bilo potrjenih 47 na 3 leta in 12 v nadomestno rezervno. Dne 28. so bili iz Solkana, Podgore in St. Fojana; prislo jih je 179, potrjenih je 40 na 3 leta, 8 v nad. rezervno. Včeraj so bili iz Vrtojbe, Ločnika, Šempasa in Trnovega; od 171 je potrjenih 33 na 3 leta, 13 v nadomestno rezervno.

Zakaj samo laški! — Zadnjič smo sporočili, da je izšel sedaj tudi v slovenskem jeziku imenik porotnikov. Ali zajedno s tem slovenskim imenikom smo dobili laško naznanilo, da bodo porotne obravnave meseca junija ne julija, in lista porotnikov je bila tudi le laška. Lah dobi vse take reči v roke v svojem jeziku. Prav je tako, ali prav tudi, in sicer edino prav, da bi prihajale take reči tudi Slovincem v roke v slovenskem jeziku. Tisto naznanilo je izšlo iz Trsta od višje sodnije. Nò, od tam smo že vajeni sicer laščine na celi črti, zato bi bil le skrajni čas, da začno vpoštevati tudi slovenščino. Saj v hišah pravice vendar smemo biti ravnopravni. Lista porotnikov je od okrožne sodnije v Gorici. Če je imenik slovenski, sme biti pač tudi lista. Pričakujemo, da dobimo v prihodnje vse take reči tako, kakor je prav!

Sedem metrov globoko je padel 18-letni zidarski delavec Ant. Petarin iz Mose, in sicer se je zgodilo to v Vipolžah pri gradnji neke hiše. S tovarišem sta nesla navzgor kamen, in pri tem je ponesrečil. Levo nogo in roko si je zlomil. Pripeljali so ga v Gorico v bolnišnico.

Pod vlak je prišel v laškem Vidmu neki bogat trgovec Springolo iz St. Vida na Taljamentu; na kak način se je to zgodilo, še ni dognano. Pri njem so našli 3000 lir in vozni listek do Trsta. Truplo je razmesarjeno.

„Za šalo“. — Dva tržaška izletnika sta prišla v nedeljo v Pieris ter sta ukradla Nik. Rossiju lepega lovskega psa. Rossi je brzojavil v Trst, kjer so res prijeli ona dva izletnika, psa pa poslali gospodarju. Ko so ju vprašali, zakaj sta storila to, sta rekla, da za šalo! Nò, kazen pa jima bo šala.

Sklep. šol. leta 1903./4. obrtno-nad. šole za zidarje v Rončah bode v solskih prostorih dne 1. maja ob 3. uri popoldne. Pri tej priliki so razstavljeni na ogled risarski in pismeni izdelki učencev.

Proti kongru. — V mali Frakciji v občini Dolenje (potujčeno!) so se zbrali ter napovedali županu, da je kongrua za nje pretežka, da je ne plačajo več vikariju. To se je zgodilo preteklo nedeljo.

Po stopnicah padla. — V Gradežu je padla po stopnicah 60 letna vdova Marija

O dogodkih na bojišču me poprašuješ v Svojem zadnjem pismu. Da se stavijo velike zapreke naši poročevalski resnicoljubnosti od japonske cenzure, Ti je gotovo že znano. Jaz imam v tem oziru še največ prostosti, ker poročam Tebi novice z bojišča v Japoncem nerazumljivem slovenskem jeziku. Iz Masampho sem se peljal z železnico v korejsko glavno mesto, Seul. Že od daleč se nam je nudil krasen prizor. Ravno na onem mestu, kjer stoji navadno na zemljepisnih kartah ime Seul, smo zagledali plamen. Gost dim se je valil proti nebu. Cesarski dvorec je gorel. O vzroku tega požara so poročali korejski listi različno. Kakor sem si pustil raztolmačiti, je zastopal „Seulski duevnik“ sledeče mnenje: „Korejski cesar je imel zadnje dni zelo težke misli, ki so mu tako obremenile možgane, da so se jele vsled nastale teže pomikati navzdol, dokler se niso vstavile v grbi podobnem hrbitnem izrastku. Ker so pa Japonci premagali ubeglega kosaškega konja, se je odvalil korejskemu cesarju velik kamen od srca, vsled česar je postalo srce lažje in lažje in se vzdignilo v dosedaj prazno glavo. Tu je pa začelo tako goreti za japonsko zmago in slavo, da so se uneli cesarju lasje in ker je ravno tačas opravljaj nujna cesarska posla, speč na divanu, se je unela tudi okolica, in komaj je rešil vladar svoje življenje sebi in svojim podložnikom v korist. Drugi list je pa mnenj a,

Pozzetto ter se tako poskođovala, da je kmalu na to umrla.

Malopriden sin. — Mladič Ivan Simund je pretil v ponedeljek svoji lastni materi z nožem, potem pa je zbežal. Sedaj je slišal, kako da ga išče policija, zato se je šel sam prijaviti v četrtek.

Po treh letih so ga prijeli. — Pred tremi leti je hodil po Gorici neki agent, ki je nabiral pečate, stare v popravo, nove v naročbo. Ta agent se piše Franc Maček iz Ljubljane, 46 let star. Pri Steinerju v Gosposki ulici so mu dali pečat vreden okoli 30 K. Ali izginil je pečat in Maček, ki je bil pustil tudi nekaj dolgov po gostilnah. Vsa ta reč je bila znana policiji, in ko se je sedaj Maček vrnil, so ga prijeli ter peljali v zapore.

Štrajk končan s dobrim vspehom. — Zadnjič smo naznanili, da je stopilo v Tržicu v štrajk okoli 70 delavcev usjarne bratov Kaufman. Pogajanja med gospodarji in delavci so imela vspeh. Tovarna je povisala tedensko plačo delavcev za 50 v. narjev, z novim letom pa se povisala zopet za jednako svoto.

Pogodovanje Krassa. — Iz poročila o pogodovanju Krassa lanskega leta je razvidno, da se je pogozdilo 12,22 hektarjev; nasajenega drevja je okoli 116.200, stroškov K 1.870.64. Vspeh je boljši od leta 1902., ker znaša izgubitek na nasadih 50%, prej pa je znašal 67%. Od l. 1882. dalje, ko se je začelo pogodovati od strani odbora za pogodovanje Krassa, se je pogozdilo skupno 781,32 hektarjev, stroškov K 148.476,53.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofoletti-Gliubich.

Še nekaj! — Ivan Strauss, kralj vseh valčkov, je imel navado, da je prodajal starinarju svoje ponošene obleke. Seveda ni šel sam k njemu, pač pa je imel posredovalca, tako da ni starinar nikdar izvedel imena prvotnega lastnika onih oblek. Zgodilo se je, da je zopet nesel posredovalec polno črnih frakov in salonov k omenjenemu kupovalcu, kateri je pregledal kritičnim očesom obleke in rekel: „Da bi vendar gospod ne nosil vedno le na levi rami!“ — „Kako menite to?“ — „Lahko bi nosil tu pa tam tudi na desni rami, da bi ne bila vsaka suknja vedno le na levi rami odrgnena in zlizana.“ — „Kaj vendar mislite? Gospod, čegar obleke kupujete, ni še nikdar v svojem življenju ničesar nosil.“ — „No, no, saj poznamo take odgovore“, je rekel starinar in se namuzal „meni ni treba praviti, da služi Vaš gospod pri pogrebni družbi“. Ni nam skoraj treba omeniti vzroka tega nesporazumljenja. Strauss je ig al gosli in pri tem odrgnil vsako sukno na levi rami s goslimi, medtem ko je menil starinar, da nosi neznani mu gospod krste pri pogrebih.

Dostikrat se nudi priložnost, da se išče in priporoča pri ranjenju dobro obvezo. Pri tem najbolj pravilno in skušeno sredstvo, katero vsled svojega antiseptičnega, hladečega in bolečinu olajšujočega učinka zabranjuje

da je vzgala cesarsko poslopje edino le goreča molitev cesarja za zmago japonskemu orožju. Pravo mnenje si lahko sam napraviš, dragi mi Jacques. Dejstvo je, da je dvorec pogorel do tal in da se je vladar sam nekoliko prismodil, česar se pa ni koj opazilo, ker je bil že prej nekoliko prismodil. Iz požara so rešili poštvovalni Korejci samo tri cesarjeve redove, njegove plavarske hiladice, njegov orožni list, očale in cesarčine podveze. Zadnjih dveh stvari se je cesar najbolj razveselil, ker meri inteligenco Korejčec po očalih, Korejka pa po podvezah.

O nesreči ladje „Petropavlovsk“ si že slišal. Pravi vzrok tej nesreči je bil sledeci: „Iz japonske ladje Ko-sina je akotil v morje mornar, da pogleda, so li v redu podmorske japonske mine. V tem je pa prišla ruska oklopnica blizu, zadela v glavo japonskega mornarja, stresla se, dobila razpoko, in ker so se vsled udarca pokazale iskre iz glave Japonca, so vzgale iste smodnik v ladji, ladja je napravila v mnogih kosih in koskih neprostovolni izlet v zračne višave, japonsk mornar je pa plaval nazaj proti svoji ladji, popraskal se nekoliko po glavi in prišel zdrav in vesel v Togo-vo naročje. Mikado je izročil red trdih butic rešitelju.“

Sedaj pa sklenem pismo s prošnjo, da bi mi zopet kaj poročal o Svoji državi in s pozdravom, kakoršnega le more pošiljati.

Tvoj poročevalec Ahasver.

vnetja in poprej zaceli rane, je v celi mo- narhiji dobro znano prasko domače mazilo iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Ker se to mazilo tudi pri večletni shra- nitvi ne spremeni ali izgubi svojega učinka, naj bode isto za nepričakovane slučaje v vsaki družini vedno pripravljeno.

Prispevki

za zastavo „Goriškega Sokola“ in novo telovadnico.

- Doslej so darovali:
- Gosp. dr. Dr. Treo, odvetnik v Gorici K 50.—
  - „Goriška Tiskarna“ A. Gabrček v Gorici . . . . . 50.—
  - Gosp. Fran Čibej, višji pis. predstoj- nik v Gorici . . . . . 20.—
  - Karol Drščak, pekovski mojster v Gorici . . . . . 20.—
  - Anton Pečenko, trgovec z vi- nom v Gorici . . . . . 20.—
  - Oskar grof Christalnigg v Gorici . . . . . 20.—
  - Ivan Drufovka, trgovec v Gorici . . . . . 10.—
  - Baron Winkler, dež. predsedn. v pok. v Gorici . . . . . 10.—
  - Franjo Mozetič, stavb. pod- jetnik v Gorici . . . . . 10.—
  - Josip Goljevšek, trgovec z le- som v Gorici . . . . . 10.—
  - Filip Pečenko, kavarnar v Go- rici . . . . . 10.—
  - Lokar Ivan, tovarnar kôž v Mirnu . . . . . 10.—
  - Benedikt Poniž v Gorici . . . . . 10.—
  - Josip Hrovatin, vpok. c. kr. učitelj v Gorici . . . . . 10.—
  - Ivan Katnik, gostilničar v Go- rici . . . . . 6.—
  - Kerševani & Čuk, trg. Gorica . . . . . 6.—
  - Alojzij Živic, ključavn. mojster v Gorici . . . . . 5.—
  - dr. Anton Breclj, zdravnik v Gorici . . . . . 5.—
  - Fran Kaučič, veletržec v Gorici . . . . . 5.—
  - Dragotin Gilvert, pisarnovodja v Gorici . . . . . 5.—
  - Karol Čibej, c. kr. notar v Gorici . . . . . 5.—
  - I. Medved, trgovec v Gorici . . . . . 5.—
  - Dr. Aleksij Rojic, zdravnik v Gorici . . . . . 5.—
  - Anton Krusič, krojaški mojster v Gorici . . . . . 5.—
  - Anton Koren, trgov. v Gorici . . . . . 5.—
  - Vekoslav Zajec, trgov. v Gorici . . . . . 5.—
  - Josip Pavletič v Mirnu . . . . . 5.—
  - Dr. Marij Pascoletto, c. kr. notar v Gorici . . . . . 5.—
  - Rudolf Drufovka, trg. v Gorici . . . . . 5.—
  - Anton Klavžar, pisarnovodja v Gorici . . . . . 5.—
  - prof. Jakob Čebular v Gorici . . . . . 5.—
  - Dr. B. Pikel, zobozdravnik v Gorici . . . . . 5.—
  - Fran Blažon, višji oficijal v Gorici . . . . . 5.—
  - Josip Kranc, krčmar v Gorici . . . . . 5.—
  - Cigoj Anton, trgovec v Gorici . . . . . 5.—
  - Albin Šinigoj, krčmar v Dorn- bergu . . . . . 5.—
  - Anton Breščak, trgovec v Gorici . . . . . 5.—
  - J. Kopač, svečar v Gorici . . . . . 5.—
  - Fr. Čufer v Gorici . . . . . 5.—
  - Anton Jakončič, deželni po- slanec v Gorici . . . . . 5.—
  - Josip Musič v Gorici . . . . . 5.—
  - Špacapan Vinko v Gorici . . . . . 5.—
  - Neimenovan . . . . . 5.—
  - dr. Franko Al., odvetnik v Gorici . . . . . 5.—
  - Kerševani Josip, direk. hotela v Gorici . . . . . 5.—
  - Gospa Hedviga Bezek v Gorici . . . . . 4.—
  - Kanceler Marija v Gorici . . . . . 4.—
  - Gregorič Fani, krč. v Gorici . . . . . 4.—
  - Gosp. Peter Čotič, čevljarški mojster v Gorici . . . . . 4.—
  - Vizintin Rudolf, nadučitelj v Renčah . . . . . 4.—
  - Anton Kuštrin, trg. v Gorici . . . . . 4.—
  - Štrekelj Anton, potov. učitelj kmetijstva v Gorici . . . . . 4.—
  - Bednarič Ivan, knjigovez v Gorici . . . . . 3.—
  - M. Hedžet, trgovec v Gorici . . . . . 3.—
  - Gospica Klementina Hrovatin, učiteljica v Gorici . . . . . 2.—
  - Gabriela Mercina, učiteljica v Gorici . . . . . 2.—
  - Milena Poniž v Gorici . . . . . 2.—

- Gosp. Ivan Simčič v Gorici . . . . . 2.—
  - Karol Mlekus v Gorici . . . . . 2.—
  - J. Germovnik v Gorici . . . . . 2.—
  - dr. K. Osvald, c. kr. prof. v Gorici . . . . . 2.—
  - Ferd. Šiligoj v Gorici . . . . . 2.—
  - Josip Ročan, trgovec v Gorici . . . . . 2.—
  - X—y . . . . . 2.—
  - X—c—e . . . . . 2.—
  - Anton Mozina, učitelj na Brjahu . . . . . 2.—
  - Andrej Kopač, posojilnični bla- gajnik v Gorici . . . . . 2.—
  - Zadel Josip, posojilnični knjigo- vodja v Gorici . . . . . 2.—
  - Krizman Ignacij, nadučitelj v Dornbergu . . . . . 2.—
  - Budin Ivan, posestnik v Dorn- bergu . . . . . 2.—
  - Anton Kutin, učitelj v Št. Mavru . . . . . 2.—
  - Fran Strnad, nadučitelj v Črnicah . . . . . 2.—
  - Fran Bajt, nadučitelj v Ajdov- ščini . . . . . 2.—
  - Josip Ulčakar, vodja tržaske posojilnice in hran. . . . . 2.—
  - Slavik Robert, užit. vodja 1:21
  - Mazi iz Ljubljane . . . . . 1.—
  - Jekleva Ivanka v Gorici . . . . . 1.—
  - Hausner Ivan, trgovec v Gorici . . . . . 1.—
  - Rojic Vit v Gorici . . . . . 1.—
- Skupaj . . . . . K 496:21

Razgled po svetu.

O našem drž. zboru ni povedati nič novega. Cela vrsta vlog, poimensko glasovanje, krik in zmerjanje, to je vsakdanja slika našega parlamenta. Včeraj so nadaljevali go- vore o Šilenijevem predlogu glede male obrti. Čehi so govorili jako na dolgo, potem je bilo seje konec. Prihodnja v poned.

Parlamentarni položaj. — Jugoslo- vanski klub je imel 27. t. m. sejo, v kateri je sklenil, naj se obstrukcija nadaljuje ter se s Čehi zdrži zveza tudi za bodočnost. — Poljski klub nadaljuje posredovanje med Čehi in Nemci, toda Čehi vstrajajo pri svojih po- gojih. Opustili bi pač obstrukcijo v prilog spremembi pravilnika, nikakor pa ne v ko- rist proračuna. — Češki radikali so sklenili, da poskusijo volitve v kvotno deputacijo na vsak način preprečiti.

Loubet v Rimu. — 26. t. m. se je vršil v Kviralu vojaški banket, na katerem je napil predsednik Loubet italijanski armadi kot zaščitnici mirnega in plodnega ljud- skega čela. Kralj je izročil pozdrav francoski armadi: željo, naj bi obe armadi jamčili za mir in blagostanje obeh dežel. — Sprejem francoskega predsednika je bil povsod najpri- srčnejši ter tudi časopisje poudarja, da je bil sprejem nemškega cesarja le oficijalen; Lou- beta pa sprejema italijanski narod. — Za- trjuje se, da razpošlje papež po odhodu predsednika Loubeta vsem velešilam uradno noto, v kateri bo protestiral proti njegovemu obisku v Rimu.

Občinske volitve v Ljubljani. — Ta teden so se vršile v Ljubljani dopolnilne ob- činske volitve. Izvoljeni so bili v vseh treh razredih kandidati narodno-napredne stranke. Klerikalci in socialisti se niti zganili niso.

Žensko v lekarnah. — Vsled najno- vejše naredbе naučnega ministerstva imajo absolventinje javnih dekliskih licejev pravico se posvetiti lekarniškemu poklicu.

Društvo svobodomiselnih slov. aka- demikov „Sava na Dunaju“ je izvolilo za letni tečaj sledeti odbor: predsednik med. Hočevar; odborniki: fil. Matjasič, tehn. Men- cinger, jur. Sabothy, fil. Sever, jur. Seničar, fil. Šerko; namestnika: vet. Beifuss, jur. Roš; pregledniki: med. Česark, jur. Romold, farm. Ruprecht.

Računski sklep južne železnice. — Računski sklep južne železnice za 1903. kaže obratnega dohodka v znesku 111.7 milijonov kron (+ 297 milijona nego leta 1902). Obratni stroški znašajo 55.1 milijon kron (+ 1.1 milijon nego 1902). Svota prinosov znaša 42.55 milijonov kron (+ 1.18 mil.) Iznos bremen 42.45 mil. (+ 874.000 kron). Donosni pribitek znaša 1,021.000 kron (+ 303.500 vet nego 1902).

Shod visokošolcev na Dunaju. — 26. t. m. se je vršil na Dunaju shod viso- košolcev, katerega so se udeležili slovenski, hrvatski, erbski, češki, poljski, maloruski, ita- lijanski in rumunski vseučilišniki in tehniki. Shoda se je udeležilo tudi več drž. poslancev, med njimi dr. Ferjančič in dr. Ploj, potem

Hraby, Reichstädter, Stanek, Čipera, Pressl, Chok in drugi ter italijanski poslanec Conci. Shod je imel namen, podati poslancem av- tentične informacije zastran dogodkov na dunajskem vseučilišču in na tehniki ter do- gnati, kakor koraki se store v varstvo pravic nenemskih visokošolcev. Predsedoval je neki poljski dijak. Z zadovoljstvom se je pov- darjalo, da so se slovanskim visokošolcem pridružili Italijani in izrekla se je nada, da postane razmerje med dijaki nenemskih na- rodnosti v prihodnosti boljše, da sledi dijaki koaliciji tudi zblizanje nenemskih narodov, saj razpori med nenemskimi narodi nimajo zgodovinske podlage in so prav za prav le delo avstrijskih vlad. Soglasno se je tudi na- glasalo, da so dogodki na dunajskih visokih šolah pokazali, kako nujno je potrebno, da se nenemskim narodnostim dajo lastna vse- učilišča. Različni poslanci, ki so posegli v razpravo, so obljubili, da bodo dijaštvo z vso odločnostjo branili.

Škoda, katero je napravil štrajk železničarjev na Ogrskem, se ceni na mi- lijon kron gledé prevažanja potnikov, 3 1/2 milijona pa gleda blaga. Tako škodo ima država. Ne more pa se se preceniti škode, ki je nastala, ker se je mnogo blaga pokvarilo. Za vsaki dan vstavljenega dela je bilo iz- gube 600.000 K, 1500 vlakov je moralo stati, 800.000 oseb ni moglo potovati in ni se moglo prevoziti 7 1/4 milj. kvintalov blaga.

Klerikalna struja v Dalmaciji. — Namestnik baron Handel je velik pospeše- vatelj klerikalizma in najboljši podpornik nad- škofa Dvornika in škofa Nakića, ki snujeta klerikalno stranko. Glasilo nove stranke po- stane spljetski „Dan“.

Klerikalni dnevnik na Hrvatskem. — Napredni list „Pokret“ poroča, da je nad- škof Posilović pozval k sebi urednika „Ka- toliškega lista“ Korenića na odgovor, zakaj ni v svojem listu priobčil poziva na narobno klerikalnega dnevnika in zakaj ga ni pripo- ročal. Korenić je nadškofu odgovoril, da ne more prevzeti odgovornosti za ta korak in da se raje odpove uredništvu „Katoškega lista“, kar je nato tudi pismeno storil. Posi- lović je pozval na odgovor tudi kanonika Suka, ki mu je pa odkrito povedal, da ni nikake potrebe za klerikalni list in da bi vsled tega nastala samo nepotrebna borba, ki bo škodovala samo ugledu duhovščine. Nadškof pa se ni dal prepričati in, kakor se čuje, bo klerikalni dnevnik pričel izhajati 1. maja t. l. Navzlic zanikanju z raznih strani se zatrjuje, da bo glavno uredništvo prevzel vendarle dr. Avg. Harambašić.

Nemška surovost v Inomestu. — Sloveči češki virtuozi Kocian, ki je koncerto- val tudi v Gorici, je priredil koncert v Ino- mestu. Nemške barabe v gosposkih suknhah so porabile to priliko za veliko demonstra- cijo. Visokošolci in člani raznih nemških na- rodnih društev pa cestna pakaza, vse to je tulilo in kričalo, zvižgalo in razbijalo, kakor pač znajo nemški kulturonošci. Morala je po- seči vmes policija, ki je aretirala več oseb. Obiskovalce koncerta je omenjena cestna so- drga zasramovala. Dvorano za koncert je bilo dalo mesto na razpolago.

Gmotno stanje uradnikov ogrskih državnih železnic. — Vlada se peča z vprašanjem, v koliko bi bilo možno se po- visati plače uradnikom državnih železnic. Od plač uradnikov državnih železnic je sedaj sodnijsko zaplenjeno za približno 10 milijo- nov kron zaradi raznih privatnih dolgov. To dokazilo je nagnilo vlado, da vpošteva čim več mogoče želje uradnikov, ki so tako za- dolženi.

Nemščina — deželni jezik v Šleziji. — Češki odvetnik dr. Palkovski se je prito- žil radi tega, da mu je dala neka okrajna sodnija na češko vlogo nemško rešitev. De- želna sodnija pa je odbila odvetnikovo prito- žbo, češ da je po obstoječih ministerskih naredbah nemščina v Šleziji deželni jezik ter se češčine ne smatra za jezik, ki bi bil v deželi! Tako delajo se dandanašnji proti Če- hom, potem pa se po drugi strani čudijo njihovim nastopom v obrambo veljave svo- jega jezika in narodnosti.

Španskega ministerskega predso- dnika Maura so bili zopet napadli, in sicer ko se je vračal iz Barcelone v Madrid, je čakala na vlak velika množica moških, ki so metali kamenje v vlak, nekdo je vstrelil. Kroglja je običala v vozu vlaka, v katerem se je vozil Maura.

Vereščaginova oporoka. — Slavni ruski slikar Vereščagin, katerega je doletela

smrt na „Petropavlovskem“, je bil napisal svojo oporoko pred odhodom v Port Artur. V oporoki omenja, da ima slutnje, da se ne vrne več iz Port Arturja, zato da piše opo- roko. Zapušča vse svoje nepremičnine pa slike ženi in otrokom. Denarja ni zapu- stil nič.

Narodno gospodarstvo.

Nekaj izkušenj v industriji gledé na naše politično in gospodarsko življenje.

Kakor sem obljubil, smo se razgovar- jali doslej sukcesivno 1.) o lesnem izvozu Avstro-Ogrske v letu 1903.; 2.) o lesni in- dustriji Bosne; 3.) o vozn. tarifih za les iz moje prakse; dodatno k tarifom sem obrazložil še rezultate 21 lokalnih železnic za leto 1903. v „Soti“. Torej moram preiti k četrti obljubljeni točki, to je:

Mal prispevek k presojanju go- spodarskih razmer Bosno.

Do te studije me je privedla okolnost, da Bosna ne revoltira le radi tega, ker je tlačena po vojaštvu. Jaz pa sem si mislil, da se ne dá noben narod dobrovoljno tlačiti, najmanj pa za v bran jako sposobni Bos- njaki, ki so dokazali, da se morejo prav do- bro postavljati vojaštvu po robu. Tu morajo biti vmes drugi vzroki, in našel sem jih tudi v polni meri. Tu hočem nekatere navesti.

Bosna in Hercegovina ima površine 51.027 km² s civilnim prebivalstvom 1,568,092; k temu prebivalstvu treba šteti od leta 1900. še 22.947 moč aktivne vojašnice. Pride torej na vsakih 68 prebivalcev en vojak. Tu pač ne more biti govora o kakšnem vojaškem tlačanju!

Civilno prebivalstvo 1,568,092 se deli v 548.632 mohamedancev, 673.246 pravo- slavnih, 334.142 rim. katolikov, 3.596 pro- testantov, 8.213 židov in 263 različnih.

To prebivalstvo prebiva v 238.059 hi- šah, ima 166 elementarnih šol, 90 konfesijo- nelnih, 3 privatne in 1051 mektebs pa 80 srednjih in višjih konfesijonelnih šol.

To prebivalstvo gospodari na 11.032 km² njiv, 483 km² vrtov, 58 km² vinogra- dov, 3.566 km² travnikov, 8.420 km² pašni- kov in, kakor že znano, 26.582 km² gozdov.

Brez 1051 mektebz-ov se je torej ustanovilo v Bosni 257 elementarnih šol, vključno konfesijonelne in privatne. Torej prihaja na 9862 glav prebivalstva jedna ele- mentarna šola, govovo pač spričevalo o pri- jaznosti do šole od strani deželne vlade; zlasti ako se vsteje 1051 mektebs, tedaj prihaja že na 1197 duš jedna učilnica.

Bosna je podobna s pajčolanom zakriti dami. Cel svet govori o njej, pa nihče je ne pozna. Izvzemši nekaj profesorjev in pisa- teljev je ista skoro neznanca drugim, kajti onih, ki se vozijo leto za letom v velikih ce- tah po Bosni in Hercegovini, vendar ni mo- goče proglasiti za poznavatelje Bosne.

Vendar pa je Bosna jako zanimiva de- žela, vredna, da se jo studira.

V gorenjem sem navedel posest, pre- bivalstvo itd., sedaj hočem preiti k popisu Bošnjaka in njegove družine. Bošnjak je ostal kljubu temu, da ga je skozi generacije turška vlada tlačila in izsesavala, postenjak, Turki so napravili iz njega k večjemu zvi- tega pretepača, katerega se je učil avstrijski vojak le predobro poznati in katerega geslo je bilo: Ven s svabom! No, tekom 20 let okupacije se je marsikaj spremenilo. Danes Bošnjak ne pravi več: Ven s svabom!, mar- več daje voljno vojake ter reče k večjemu: Svaba zna vse! Ze te besede so značilne za sedanje bosenske razmere ter laskave za de- želno vlado. (No, glede vojaštva pa glede te zadnje trditve čujemo večkrat povsem dru- gačna mnenja! Opazka ur.)

Da pa je Bošnjak, kakor rečeno, po- stenjak skozi in skozi, o tem pričajo že nje- govni reki. Nima pisanega kodeksa, pri njem je ustno sporočilo vse.

Svoj čut za čast iznaša v besedah: Sve če oprat voda osim crna obraza. Ko zlo čini, na gore če doči. Ko sjeme sije, taj ga i zjniye. Sto nije tvoje, tudje je. Svoje čuvaj, u tudje ne diraj!... Kar hoče Bog, hoče i car. Bog kraljuje v nebesih, car na zemlji. Bog je Bog, car je car. O sodni dvo- rani: Kdor vstopi kriv, ne izide živ. Kdor vstopi pravičen, ne izide zdrav. Tajno pod- kupljenje izsesa kri. Ne čuvaj svojega prsta med tuja vrata. Nepovabljen gost dobi svoje mesto za vrati. Nemec pravi: Reki so resnice. (Dalje pride.)

Vojna med Rusi in Japonci.

Vladivostoška eskadra se giblje. Kar nakrat je počila vest, da je od- delek vladivostoške eskadre, o kateri že to- liko časa ni bilo nobenega znaka življenja, priplul v pristanišče Gensan na severno- vzhodni korejski obali, ki je v japonskih ro- kah in kjer so Japonci ob pričetku vojne iz- krcali prve svoje vojaške oddelke, in v luki potopil tam kaj usidrano ja- ponsko ladjo „Gojomaru“. V poro-

Proti protinu in revmatizmu

je tisoče in tisoče ljudij vspešno rabilo Zoltanevo mazilo proti protinu in revmatizmu.

Mnogi trdijo, da se to mazilo izvrstno uporablja tudi pri takih boleznih, kjer celo dolgoletne kopelji niso mogle pomagati.

Cena steklenice 2 K v lekarnah. Direktna poštva razpošiljatelj izdovoljatelj:

Lekarnarja Béla Zoltán Budimpešta.

Goriška tovarna sodovke Jos. Cossovel

Zaloge po celi goriški okolici in Furlaniji.

Andrej Fajt pekovski mojster v Gorici Via Teatro št. 3.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč pripravlja goriške pince, potlice itd.

Josip Marmolja

v Mirnu, trgovina na drobno in na debelo. Dobiva se po najnižjih cenah kolonijalno blago.

Zaloga moke, otrobov prvih mlinov.

Potrebščino za čevljarje.

Obširna zaloga mavca (škajala) prve vrste.

Razna vrtna semena, zelenjave, cvetlice, detelje in trave za umetne, stalne senožit.

Posebnost:

Novoiznašli prah, ki uničuje predilnico (las), ki ne škoduje detelji, ampak provzroči, da na istem mestu kjer se je nahajala predilnica detelja še močnejše raste. — Dobiva se v zavitkih od 2 do 5 kg po zmerni ceni.

Ranjenja

vsake vrste naj se skrbno varuje pred vsako nesnago, ker vsled te vsake majhna ranitev lahko nastane velika, težko ozdravljiva rana. Že 40 let je odkar se imenuje mečilno mazilo, praške domače mazila priznane kot zanesljivo obvezno sredstvo. To mazilo varuje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje celjenje in zdravljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti naprej poslanemu znesku K 3-16 se pošilja 1/2 skatljice ali K 3-36 1/2 sk., ali K 4-60 1/2 sk., ali K 4-96 1/2 sk., franko na vse postaje avstro-ugerske monarhije. — Vsi deli ometa imajo postavno deponirano varstveno znamko.

Glavna zaloga

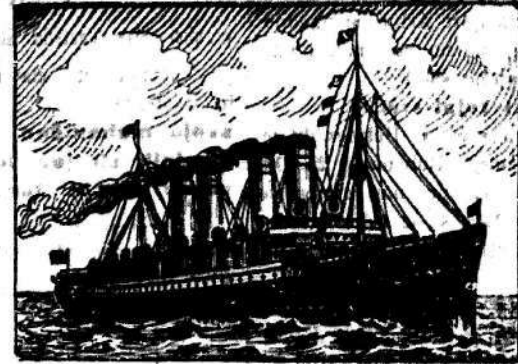
B. Fragner, c. kr. dvorni založnik, lekarna „Pri črnem orlu“ Praga, Mala strana, na voglu Sparkerove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ugarske. — V Gorici v lekarnah Cristofoletti, Gilabich, Pontoni in Gironec-ii.

Sedaj gld. 70

zelo znižane vozne cene v

Ameriko

Prej gld. 105

Ravno ista vožnja in postrežba

kakor prej

Iz Ljubljane v Novi-York samo gld. 70

s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Californija itd. toliko višje kolikor je tarifna cena po ameriški železnici; s priznanim najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje 20 kron are na moj naslov:

Fr. Seunig — Ljubljana, Dunajska cesta 31.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Nadzorstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 23. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po 5%. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vključbo po 5 1/2%, na varščino ali zastavo 6%, na menice 6%. Glavni deleži koncem leta 5 1/2%.

Stanje 31. dec. 1903. (v kronah): Clanov 1777 z deleži K=123.644. — Hranilne vloge 1.416.573-66. — Posojila 1.471.650-42 — Vrednost hiš 162.162-93 (v resnici so vredne več). — Reserjni zalog 70.125-85.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Christofle & C. ie

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Težko posrebrnjeno

namizno orodje in posedje vseh vrst (žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznanji najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvirnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime Christofle.

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadjino drevje z mešalom za mešanico iz bakra in apna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga,

brizgalnice (streljke) za sadjino drevje z natanjko namerjeno petrolmešanico,

svetilnice na acetylen da se ulove leteči hrošči,

hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje s diferencialnim pritiskom,

stroje za drobljenje, stiskalnice,

čisto nove mlince za grozdje,

novi priprave proti peronospori in za žveplanje,

sesalke za vino, cevi za vino,

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo kot

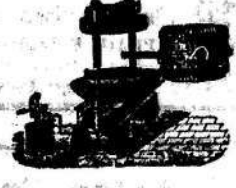
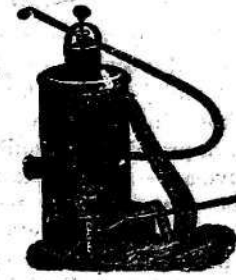
zbiralnike (triere), miatilnice, vitale (gepel) i. t. d.

razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

Ig. Heller, Dunaj, II. Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franko.

Dopisuje se v vseh jeziki.

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva

vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Pedružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Zastopstvo v Spljetu ter Orjentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v priv. Schwann-Apotheke, Frankfurt a. M.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

SLAVIJA

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseokoli slavanske-šaradne uprave.

Vsa pojava daje:

Generalni zastoj v Ljubljani, čigar pisarna se v lastnj bančniški hiši Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in kalkulativno. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in obnoveniške namene.